

Aluesuunnittelu / Henri Jutila

Lupa- ja valvontavirasto, kirjaamo / kirjaamo@lvv.fi

UUDELY/824/2025

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka koskee Vantaan Energian hiilidioksidin talteenottoa, siirtoa ja välivarastointia

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto, on pyytänyt Uudenmaan liitolta lausuntoa Vantaan Energia Oy:n hiilidioksidin talteenottoa, siirtoa ja välivarastointia koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Hankkeen kuvaus

Vantaan Energia Oy suunnittelee Vantaan Långmossebergenin jätevoimalan yhteyteen hiilidioksidin talteenottolaitosta. Laitoksen tarkoituksena on ottaa talteen alueen jätteenpolttoyksiköiden savukaasujen hiilidioksidi. Hiilidioksidi siirretään maanalaista siirtoputkistoa pitkin tai vaihtoehtoisesti autokuljetuksin Helsingin Vuosaaren sataman alueelle rakennettavaan välivarastoon. Satamasta hiilidioksidi kuljetetaan laivoilla varastoitavaksi geologiseen varastoon. Kaikissa hankkeen toteuttamisen vaihtoehdoissa Vantaan Energian jätevoimalan kiinteistölle rakennetaan hiilidioksidin talteenottolaitos koko jätevoimalan jätteenpolttokapasiteetille. Talteen otettavan hiilidioksidin määrä on noin 700 000 tonnia vuodessa.

Hankkeen vaihtoehdot YVA-menettelyssä:

- VE0: Hanketta ei toteuteta. Ympäristön nykytila ei muutu.
- VE1: Talteen otettu kaasumainen hiilidioksidi johdetaan maanalaista siirtoputkistoa pitkin Helsingin Vuosaaren sataman alueelle rakennettavalle nesteytyslaitokselle. Nesteytettyä hiilidioksidia välivarastoidaan Vuosaaren sataman alueella.
- VE2: Talteen otettu hiilidioksidi nesteytetään jätevoimalan alueelle rakennettavassa nesteytyslaitoksessa. Nesteytetty hiilidioksidi johdetaan maanalaista siirtoputkistoa pitkin Helsingin Vuosaaren sataman alueelle rakennettavalle välivarastolle.
- VE3: Talteen otettu hiilidioksidi nesteytetään jätevoimalan alueelle rakennettavassa nesteytyslaitoksessa. Nesteytetty hiilidioksidi kuljetetaan säiliöautokuljetuksilla Helsingin Vuosaaren sataman alueelle rakennettavalle välivarastolle.

Vaihtoehtojen VE1 ja VE2 hiilidioksidin maanalaisen siirtoputkiston reitti kulkee jätevoimalan alueelta kohti etelää alittaen Porvoonväylän ja Kehä

III:n. Siirtoputkiston vaihtoehtoiset reittiosuudet A ja B erkanevat Kehä III:n alituksen jälkeen.

- Reittiosuus A kulkee kohti etelää Storängenin ja Långåkernin peltoalueilla. Reittiosuus A tulee Nybondasin kohdalla Itäväylän länsipuolelle.
- Reittiosuus B jatkaa Kehä III:n alituksen jälkeen Kehä III:n länsipuolella kulkevaa kevyen liikenteen väylää pitkin. Siirtoputkisto alittaa Itäväylän ja kulkee Itäväylän itäpuolella kohti etelää. Nybondasin kohdalla reittiosuus B alittaa Itäväylän ja siirtyy sen länsipuolelle.

Tämän jälkeen vaihtoehtoiset reittiosuudet kohtaavat ja siirtoputkisto kulkee Itäväylän, Kallvikintien, Niinisaarentien ja Itäreimarintien rinnalla Vuosaaren satama-alueelle saakka.

Lausunto

Uudenmaan liitto toteaa, että YVA-selostuksessa tehdyt arvioinnit vaikuttavat riittävältä ja kattavilta, ja ne huomioivat hyvin maakunnalliset arvot. Selostuksessa on yksityiskohtaisesti tarkasteltu hankkeen suhdetta Uudenmaan maakuntakaavoihin. Hankealueen todetaan sijoittuvan maakuntakaavassa osoitetulle jäte- ja energiahuollon alueelle sekä työpaikka-alueelle, mikä tukee hankkeen sijoituspaikkaa. Arvioinnissa on huomioitu maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt sekä maakunnallisesti tärkeät lintualueet.

Luontoselvitykset ovat tuoreita ja kattavat kasvillisuuden, linnuston, lepakot, viitasammakot ja sudenkorennot. Erityistä huomiota on kiinnitetty Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet -Natura 2000 -alueeseen sekä suojeltuihin lajeihin. Raportissa on tunnistettu maa- ja kallioperään ja pohjaveteen liittyvät kriittiset riskit, kuten happamat sulfaattimaat putkilinjalla ja Vartiokylän sekä Vuosaaren pohjavesialueet. Melu- ja ilmanlaatumallinnukset on tehty asianmukaisesti eri vaihtoehdoille ja niitä on verrattu nykytilaan sekä raja-arvoihin.

Raportissa todetaan, että täysimittaista luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointia ei pidetä tarpeellisena, koska vaikutukset arvioidaan vähäisiksi ja ne kohdistuvat alueen reunoille/ulkopuolelle. Tämä näkemys voi olla kriittinen kohta, mutta Uudenmaan liiton mielestä selostuksessa perustellaan tämä kanta varsin hyvin (suuntaporaus ja ajoitus).

Uudenmaan liiton mielestä selostuksen johtopäätökset vaikuttavat johdonmukaisilta ja perustelluilta suhteessa esitettyyn dataan. Johtopäätös hankkeen merkittävästä positiivisesta ilmastovaikutuksesta on kiistaton (n. 700 000 tCO₂e/a talteenotto vs. n. 29 000 tCO₂e/a päästöt). Tämä tukee vahvasti hankkeen toteuttamista ilmastotavoitteiden näkökulmasta.

Selostus toisaalta tunnistaa rehellisesti sen, että merkittävimmät haitat (melu, pöly, liikenne, luontovaikutukset) ajoittuvat rakentamisvaiheeseen, erityisesti louhintatöihin jätevoimalan alueella ja siirtoputken kaivutöihin. Johtopäätös siitä, että nämä ovat tilapäisiä ja hallittavissa

lieventämistoimin, on Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan oikea ja linjassa yleisen käytännön kanssa.

Vaihtoehtojen vertailussa vaihtoehto 1 (putki + nesteytys satamassa) on tunnistettu ympäristövaikutuksiltaan hieman muita paremmaksi jätevoimalan alueella, mutta edellyttää putken rakentamista. Vaihtoehto 3 (rekat) on puolestaan tunnistettu liikenteellisesti ja turvallisuuden kannalta riskialttiimmaksi, mutta välttää putken rakentamisen luontovaikutukset. Vaihtoehto 2 on eräänlainen väliinputoja tai "huonoin" vaihtoehto rakentamisen näkökulmasta, koska se ei tarjoa vaihtoehto yhden etua vähemmästä rakentamisesta voimala-alueella eikä se tarjoa myöskään vaihtoehto kolmen etua putkettomuudesta. Johtopäätös siitä, että vaihtoehto 1 on todennäköisesti ensisijainen vaihtoehto, on Uudenmaan liiton mielestä looginen, sillä se vähentää raskasta liikennettä ja siirtää kaasun nesteytysprosessin satama-alueelle, joka on siihen soveltuva.

Selostus sisältää tarkat mallinnukset melusta ja ilmapäästöistä. Hulevesien ja prosessivesien käsittelysuunnitelmat on kuvattu riittävällä tasolla. Raportti tunnistaa selkeästi tarpeen hakea vesilain mukaista lupaa pohjaveden pinnan tilapäiseen alentamiseen ja purojen alituksiin. Raportissa mainitaan, että lupa lahoaviosammalen esiintymän hävittämiseen on jo saatu ja tarve muille poikkeusluville on arvioitu. Selostus tuo lisäksi esiin asemakaavan muutostarpeen jätevoimalan alueella. Onnettomuusriskit ja kemikaalien määrät on myös arvioitu. Näiden seikkojen valossa Uudenmaan liiton näkemys on, että YVA-selostus tuottaa kattavan pohjan tuleville lupaprosesseille ja jatkosuunnittelulle.

Johtopäätökset

YVA-selostus on laadukas ja perusteellinen. Se vastaa hyvin YVA-lainsäädännön vaatimuksia ja tarjoaa viranomaisille tarvittavat tiedot päätöksentekoon. Maakunnalliset tavoitteet kuten ilmastoneutraalius ja logistiikka sekä arvot kuten kulttuuriympäristö ja virkistys on integroitu hyvin osaksi arviointia.

Selostuksessa on esitetty haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinoja, joilla hankkeen mahdollisia ympäristövaikutuksia voidaan lieventää. Uudenmaan liitto pitää esitettyjen toimenpiteiden huomioimista jatkosuunnittelussa tärkeänä.

Hankkeella olisi toteutuessaan hyvin merkittävä positiivinen vaikutus Uudenmaan ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, sillä se leikkaisi selostuksessa esitetyn laskelman mukaan Uudenmaan päästöistä jopa 7 %, Vantaan kaupungin kokonaispäästöistä peräti 77 %. Jatkosuunnittelussa onkin varmistettava hankkeen aikataulun pitävyys. Hankkeen viivästyminen voisi vaarantaa maakunnallisten ilmastotavoitteiden saavuttamisen määräajassa.

Mari Siivola
aluesuunnittelujohtaja

Jakelu

kirjaamo@lvv.fi
toimisto@uudenmaanliitto.fi

Tiedoksi

kirjaamo@vantaa.fi
helsinki.kirjaamo@hel.fi